

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В КРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Інвестиції відіграють важливу роль у будь-якій державі, а для України їх значення важко переоцінити. Українські вчені стверджують, що інвестиції в основний капітал є вирішальною детермінантною економічного зростання. Якість життя населення та інші найважливіші характеристики розвитку сучасного суспільства теж залежать від темпів економічного зростання країни, тобто від залучення інвестицій. Звідси випливає, що управління інвестиційними процесами, забезпечення їхньої повної віддачі є одним з першочергових завдань як центральних, так і регіональних органів влади.

Інвестиції виступають важливим фактором економічного зростання, а інвестиційна політика – елементом економічної політики держави, спрямованої на економічне зростання. Вихід з кризової ситуації, розвиток економічного потенціалу не можуть відбуватися стихійно, без спрямовуючих зусиль держави.

Об’єктивні закономірності інвестиційної діяльності у промисловості є наслідком економічних процесів, що відбуваються як на макроекономічному рівні, так і у самій промисловості, оскільки інвестиційний ресурс формується за рахунок цінностей, що створюються у даному секторі економіки, інших секторах, зовнішніх джерел.

Результати досліджень українських та зарубіжних учених однозначно свідчать про те, що процеси економічного оновлення та зростання визначаються розмірами, структурою інвестицій і швидкістю їх здійснення. Динаміка ВВП значною мірою визначається якісною структурою використання НД на споживання та нагромадження та обсягом реальних інвестицій [2].

Аналіз динаміки основних показників розвитку промисловості свідчить про те, що без інвестування у виробництво наукомістких високотехнологічних конкурентоспроможних товарів неможливо у майбутньому забезпечити стабільних та високих темпів економічного зростання, гарантувати економічну безпеку та чільне місце в Європейському Союзі, і як наслідок – поглиблюватиметься лише сировинна орієнтація промисловості (Табл.1).

Таблиця 1

Динаміка показників, які характеризують інвестиційний процес в Україні
(у % до попереднього року)*

Показники	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Реальний валовий внутрішній продукт	105,9	109,2	105,2	109,6	112,1	102,7	107,3	107,9	102,1
Чисте заощадження	154,8	139,9	140,4	124,0	153,6	112,1	109,4	151,6	-
Інвестиції в основний капітал в економіці	114,4	120,8	108,9	131,3	128,0	101,9	119,0	129,8	97,4
Інвестиції в основний капітал у промисловості	123,8	113,3	106,0	124,6	124,9	104,1	115,3	127,0	94,7

* За даними Статистичного щорічника України за 2008 рік

Дані табл 1. свідчать про наступне:

- ✓ Динаміка інвестицій має таку саму тенденцію, що і валовий внутрішній продукт, і безпосередньо пов'язана з розвитком економіки;
- ✓ Темп зростання (скорочення) інвестицій у середньому майже у півтора рази вищий за темпи зростання (зменшення) валового внутрішнього продукту;

✓ Зростання обсягу інвестицій призводить до прискорення відтворювальних процесів і тим самим прискорює розвиток економіки.

У макроекономічному аспекті інвестиційна діяльність є процесом закладання майбутнього економіки країни. Чим більші обсяги інвестицій у поточному році, тим більший може бути обсяг валового внутрішнього продукту країни в майбутньому періоді.

Аналізуючи інвестиції протягом 1991-2009 років, можна зробити наступний висновок, що стан інвестиційної ринку України на протязі 1991-2002 рр. можна охарактеризувати як спад (за ці роки обсяг інвестицій в основний капітал скоротився у п'ять разів, або в середньому на 21 % щорічно), починаючи з кінця 2004 року почалося піднесення в інвестиційних процесах України. Також слід відзначити, що у другій половині 2008 – 2009 рр., у наслідок впливу світової економічної кризи на національну економіку та ряду негативних тенденцій в інвестиційному процесі в Україні, спостерігається зниження показників інвестиційної активності [1].

Однак аналізуючи інвестиційний ринок сьогодні, можна сказати, що він зараз перебуває на стадії послаблення наближаючись до спаду, іншими словами, кризи в інвестиційних процесах. Ми вважаємо, що в Україні вже з'явилися основні ознаки інвестиційної кризи, однак масштаби та глибина кризи ще не визначені. Тому інвестиційна криза в Україні є невід'ємною складовою загальноекономічної кризи, яка вже є в Україні, і має спільні з останньою причини. Криза в інвестиційній діяльності спричинена, передусім, різким погіршенням фінансового стану держави, підприємств і населення, внаслідок чого кошти спрямовуються переважно на поточне споживання.

Література:

1. www.ukrstat.gov.ua
2. Никифоров А.Є. Промислова політика: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К: КНЕУ, 2008. – 464с.

nvshiyant@ukr.net